

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument na schôdzu

9.3.2015

B8-0243/2015

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii vo Venezuele
(2015/2582 (RSP)).

Javier Couso Permuy, Marina Albiol Guzmán, Inês Cristina Zuber, João Ferreira, Miguel Viegas, Fabio De Masi, Neoklis Sylikiotis, Ángela Vallina, Paloma López Bermejo, Lidia Senra Rodríguez, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Emmanouil Glezos, Younous Omarjee, Kostas Chrysogonos, Stelios Kouloglou
v mene skupiny GUE/NGL

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii vo Venezuele
(2015/2582 (RSP)).**

Európsky parlament,

- so zreteľom na kapitolu 1 článok 1 ods. 2 Charty OSN z roku 1945, v ktorej sa ako cieľ uvádza „rozvíjať medzi národmi priateľské vzťahy založené na úcte k zásade rovnoprávnosti a sebaurčenia národov, ako aj prijať všetky ostatné vhodné opatrenia na posilnenie svetového mieru“,
- so zreteľom na článok 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článok 1 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, v ktorých sa uvádza, že „všetky národy majú právo na sebaurčenie“ a že „na základe tohto práva slobodne určujú svoj politický štát a slobodne uskutočňujú svoj hospodársky, sociálny a kultúrny vývoj“,
- so zreteľom na vyhlásenie prijaté na samite hláv štátov a vlád CELAC (Spoločenstvo štátov Latinskej Ameriky a Karibiku) a EÚ z 27. januára 2013, v ktorom podpísané strany opätovne potvrdili svoje odhodlanie uplatňovať všetky ciele a zásady zakotvené v Charte Organizácie Spojených národov a svoje rozhodnutie podporovať každé úsilie o presadzovanie zvrchovanej rovnosti všetkých štátov a rešpektovanie ich územnej celistvosti a politickej nezávislosti,
- so zreteľom na vyhlásenie oblasti Latinskej Ameriky a Karibiku ako zóny mieru, ktoré bolo schválené na druhom samite CELAC, ktorý sa konal v Havane 28. a 29. januára 2014,
- so zreteľom na zásadu nezasahovania stanovenú v Charte OSN,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na zvolenie Venezuelskej bolívarovskej republiky za člena Rady OSN pre ľudské práva a na závery ostatného všeobecného pravidelného preskúmania Rady pre ľudské práva o Venezuele,
- so zreteľom na Viedenský dohovor o diplomatických vzťahoch z roku 1961,
- so zreteľom na vyhlásenie generálneho tajomníka Únie juhoamerických národov (UNASUR) zo 7. marca 2015 po návšteve UNASUR vo Venezuele,
- so zreteľom na vyhlásenia o situácii vo Venezuele, ktoré vydali Mercosur, UNASUR a CELAC, a najmä na vyhlásenia Mercosur a CELAC o zamietnutí jednostranných donucovacích opatrení USA proti Venezuelskej bolívarovskej republike,
- so zreteľom na vyhlásenia argentínskeho nositeľa Nobelovej ceny za mier Adolfa Péreza Esquivela a pápeža Františka o Venezuele,

- so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o situácii vo Venezuele, najmä na ostatné vyhlásenie jej hovorca z 24. februára 2015,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenia z 24. mája 2007¹, 23. októbra 2008², zo 7. mája 2009³, z 11. februára 2010⁴, 8. júla 2010⁵, 24. mája 2012⁶, 27. februára 2014⁷ a 18. decembra 2014⁸,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v niektorých sektoroch sa v posledných mesiacoch vo Venezuele vedie hospodárska vojna prostredníctvom zvyšovania cien, pašovania tovaru a akumulácie zásob; keďže vláda Venezuelskej bolívarovskej republiky odsúdila „Operáciu Jericho“, t. j. posledný pokus o prevrat proti demokraticky zvolenej vláde, ktorý bol naplánovaný na 12. februára 2014 ultrapravicovou opozíciou a financovaný a podporovaný vládou USA s podporou najvyšších venezuelských vojenských hodnostárov;
 - B. keďže podľa informácií poskytnutých vládou Venezuely bol pokus o prevrat založený na pláne pozostávajúcom zo štyroch etáp ako vyhnúť prezidenta Madura, počnúc hospodárskym konfliktom a končiac násilnou vojenskou vzburou pomocou lietadiel Tucano s bombovými útokmi na strategické ciele vrátane kľúčových ústredí vlády, ako napríklad prezidentského paláca a ministerstva obrany, ako aj televízneho kanála Telesur; uskutočnenie tohto plánu bolo naplánované po uverejnení vyhlásenia, v ktorom sa vyzývalo na „prechod“ a žiadalo vytvorenie dočasnej vlády; keďže toto vyhlásenie podpísali vedúci predstavitelia opozície vrátane Antonia Ledezmu, María Corinu Machada a Leopolda Lópeza;
 - C. keďže tento „100-dňový plán prechodu“ by zahŕňal sériu opatrení, ktorú mala chunta vykonať, vrátane výzvy na usporiadanie predčasných volieb, privatizáciu všetkých verejných služieb a zapojenie MMF, Svetovej banky a Medziamerickej rozvojovej banky do venezuelského hospodárstva;
 - D. keďže prezident Maduro oznámil ďalšie odhalenia na nasledujúce týždne a vyhlásil, že na samite Amerík, ktorý sa bude konať v apríli 2015 v Paname, predloží dôkazy; keďže lídri opozície boli vyzvaní, aby upustili od ozbrojeného boja a rešpektovali venezuelskú ústavu;
 - E. keďže metropolitný primátor Caracasu Antonio Ledezma bol zatknutý po rozkaze vydanom generálnym prokurátorom a obvinený zo sprisahania s úmyslom spáchať trestný čin za údajnú účasť na sprisahaní; keďže oba trestné činy sú vymedzené a postihované podľa venezuelského trestného zákonníka a zákona proti organizovanej

¹ Ú. v. EÚ C 120E, 24.4.2008, s. 484.

² Ú. v. EÚ C 15E, 21.1.2010, s. 85.

³ Ú. v. EÚ C 212E, 5.8.2010, s. 113.

⁴ Ú. v. EÚ C 341E, 16.12.2010, s. 69.

⁵ Ú. v. EÚ C 351E, 2.12.2011, s. 130.

⁶ Ú. v. EÚ C 264E, 13.9.2013, s. 88.

⁷ Prijaté texty, P7_TA(2014)0176.

⁸ Prijaté texty, P8_TA(2014)0106.

trestnej činnosti a financovania terorizmu;

- F. keďže po násilnostiach v Táchirskom štáte bol 24. februára 2015 zastrelený 14-ročný chlapec Kluivert Roa; keďže policajt údajne zodpovedný za vraždu bol zatknutý do 24 hodín a je trestne stíhaný;
- G. keďže v decembri 2014 prezident Spojených štátov amerických Barack Obama oznámil návrh zákona, ktorým sa ukladajú sankcie namierené proti Venezuele; keďže všetkých 33 krajín Latinskej Ameriky a Karibiku odsúdili a zamietli tieto jednostranné sankcie uložené USA proti Venezuele; keďže vláda Venezuely reagovala oznámením súboru opatrení na vykonávanie článkov Viedenského dohovoru o diplomatických stykoch;
- H. keďže jedným z prvkov prebiehajúcej destabilizácie vo Venezuele bolo a naďalej zostáva mnohomiliónové dolárové financovanie protivládnych organizácií a politických strán, ktoré pokračuje už viac ako 12 rokov zo strany agentúr USA, akými je napríklad USAID a Národná nadácia pre demokraciu; keďže prezident Obama nedávno vydal súhlas so zriadením osobitného fondu na sumu vo výške 5.5 milióna EUR na financovanie protivládnych skupín vo Venezuele prostredníctvom ministerstva zahraničných vecí;
- I. keďže vo februári 2014 sa spustil plán známy ako „La Salida“ („Odchod“) s demonštráciou organizovanou študentmi po výzve zo strany pravicových a krajne pravicových politických strán, ktorá prerástla do násilností, ktoré pokračovali niekoľko mesiacov s jasným cieľom destabilizovať demokraticky zvolenú venezuelskú vládu; keďže od februára do júna 2014 bolo zabitých 43 a zranených 878 ľudí; keďže táto stratégia nie je nová, pretože ide o podobný scenár ako pri prevrate v roku 2002 a násilí, ktoré nasledovalo po demokratickej voľbe prezidenta Nicolása Maduru v apríli 2013; keďže opoziční lídri odmietli uznať volebné výsledky a opakovane stupňovali násilie; keďže počas noci volieb zomrelo 11 Venezuelčanov vrátane 2 detí po útokoch na bolívarovské oslavy;
- J. keďže venezuelský výbor obetí násillia na barikádach (Comité de Víctimas de la Guarimba y el Golpe Continuo), ktorý tvoria obeť násillia a ich rodinní príslušníci, vyzval medzinárodné spoločenstvo, aby nevyužívalo ľudské práva na politické ciele a nespolupracovalo s politickými aktérmi vo Venezuele, ktorí sa snažia zakrývať alebo manipulovať skutky násillia a nenávisti, ktorými Venezuela trpela od februára 2014; keďže príbuzní obetí požiadali, aby boli zodpovedné osoby stíhané a vyzvali na ukončenie beztrestnosti porušovania ľudských práv v krajine;
- K. keďže vyšetrovacia delegácia UNASUR tvorená generálnym tajomníkom UNASUR, bývalým kolumbijským predsedom Ernestom Samperom a ministrami zahraničných vecí Brazílie, Ekvádoru a Kolumbie navštívila krajinu v dňoch 6. a 7. marca 2015 s cieľom podporiť mierové úsilie; keďže počas tejto návštevy pán Samper zopakoval pozíciu UNASUR, ktorá je „zakotvená v ústave a bola schválená v demokratickej doložke zmluvy“ a „je úplne jasná a presvedčivá, keď poznamenáva, že akékoľvek úsilie o destabilizáciu, ktoré sa uskutočňuje v demokracii alebo akýkoľvek pokus destabilizovať vládu sa stretne s jednomyselným odmietnutím zo strany krajín UNASUR“; keďže hovorca pravicovej strany „Mesa de Unidad Democrática“ (Platforma Demokratickej jednoty) Jesús „Chuo“ Torrealba popísal návštevu

UNASUR ako akt provokácie proti venezuelskej opozícii; keďže misia ministrov UNASUR už v marci 2014 navštívila Venezuelu na podporu inkluzívneho dialógu a v apríla 2014 sa konali stretnutia medzi vládou, opozíciou, študentskými organizáciami, odborními, zástupcami obchodu a náboženskými skupinami prostredníctvom mediácie UNASUR a Vatikánu;

- L. keďže generálny tajomník OSN Pan Ki-mun vyjadril podporu návšteve delegácie UNASUR vo Venezuele; keďže podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie nedávno privítala iniciatívy UNASUR a regionálnych partnerov Venezuely na podporu mediácie v krajine;
- M. keďže pápež František vyzval Venezuelu na návrat k spoločnému postupu v záujme národa, obnovením priestorov porozumenia a úprimného, konštruktívneho dialógu;
- N. keďže väčšina národných a medzinárodných médií zobrazuje situáciu vo Venezuele jednostranne; keďže v dôsledku manipulovania informáciami, najmä prostredníctvom sociálnych sietí, sa šíria nepravdivé informácie a falošné fotografie urobené v Sýrii, Čile, Egypte, Španielsku a Singapure, ako keby pochádzali z Venezuely;
- O. keďže nositeľ Nobelovej ceny za mier Adolfo Pérez Esquivel vyzval na ochranu demokracie vo Venezuele proti snahám o destabilizáciu vlády a varoval, že v Latinskej Amerike sa rozmáhajú pokusy o prevrat pomocou nových metód, pričom odsúdil nadnárodné mediálne spoločnosti, ako sú CNN a Fox news za to, že prostredníctvom svojho vysielania šíria vojnovú propagandu v mene mieru a nenávisť v mene slobody;
- P. keďže za uplynulých 14 rokov sa vo Venezuele konalo 19 rôznych volieb; keďže napriek demokratickým voľbám, časť opozície odmieta uznať legitímnosť vlády; keďže Ústava Venezuelskej bolívarovskej republiky obsahuje mechanizmy zastupiteľskej demokracie, ako je ustanovenie referenda o zrušení mandátu prezidenta; keďže tento rok sa majú konať parlamentné voľby;
- Q. keďže Venezuelská bolívarovská republika bola zvolená za širokej podpory ako člen Rady OSN pre ľudské práva; keďže Venezuela prijala 97 % odporúčaní z ostatného všeobecného pravidelného preskúmania Rady pre ľudské práva z roku 2011; keďže 80 % odporúčaní boli priamo uplatniteľné a venezuelský štát sa zaviazal k vykonávaniu ostatných prijatých odporúčaní; keďže Venezuela bola 181 hlasmi zo 193 členov OSN v októbri 2014 zvolená aj za jedného z piatich rotujúcich členov Bezpečnostnej rady OSN na obdobie rokov 2015 – 2016; keďže 6. a 7. novembra 2014 sa venezuelský štát dostavil pred Výbor OSN proti mučeniu, ktorý skúmal plnenie Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu zo strany Venezuely;
- R. keďže medzi rokmi 2006 a 2013 Venezuela postúpila v indexe ľudského rozvoja OSN o trinásť miest na 67. zo 187 miest; keďže venezuelská vláda zvýšila sociálne výdavky za posledných desať rokov o viac ako 60,6 %; keďže Venezuela je dnes krajinou s najnižšou mierou nerovnosti v regióne;
- S. keďže podľa CEPAL (Hospodárska Komisia OSN pre Latinskú Ameriku) Venezuela výrazne znížila svoju mieru chudoby a zvýšila priemernú dĺžku života; keďže úroveň

extrémnej chudoby klesla na rekordne nízku úroveň 5,4 % v roku 2015 v porovnaní s 21 % v roku 1998; keďže Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) zablahoželala venezuelskej vláde za podstatné zníženie počtu ľudí trpiacich podvýživou, čím sa dodržal jeden z miléniových rozvojových cieľov OSN;

- T. keďže Venezuela je piatym najväčším vývozcom ropy na svete a disponuje preukázateľne najväčšími zásobami ropy na svete; keďže podľa návrhu rozpočtu na rok 2015 38 % verejných výdavkov bude vyčlenených na sociálne investície, a to aj v oblasti vzdelávania, bývania a rozvoja miest, zdravotnej starostlivosti, sociálneho zabezpečenia, kultúry, komunikácií, vedy a technológií, čo tvorí 8,2 % HDP Venezuely;
1. rozhodne odsudzuje najnovší pokus o štátny prevrat a súvisiace násilie zo strany pravicových a krajne pravicových opozičných skupín vo Venezuele; odsudzuje pretrvávajúce destabilizačné kampane proti Venezuelskej bolívarovskej republike prostredníctvom aktov násilia, pričom situácia je podobná ako pri predchádzajúcich pokusoch o prevrat v roku 2002;
 2. vyjadruje hlboké poľutovanie nad stratami životov a vyjadruje úprimnú sústrasť rodinám obetí; žiada, aby boli osoby zodpovedné za páchanie alebo podnecovanie príslušných trestných činov za svoje skutky odsúdené; váži si súdny systém Venezuelskej bolívarovskej republiky, a preto odmieta akékoľvek zasahovanie do súdnych konaní, ktoré prebiehajú na úrovni tohto štátu;
 3. vyjadruje poľutovanie nad skutkami niektorých členov opozície namierenými na štátny prevrat, napríklad zo strany Antonia Ledezmu, Maríu Corinu Machada a Leopolda Lópeza, ktorí sa pri predchádzajúcich príležitostiach dostali mimo demokratického rámca tým, že sa pokúsili narušiť venezuelský ústavný poriadok;
 4. pripomína, že v plnej miere dodržiava zásadu nezasahovania do vnútroštátnych záležitostí jednotlivých štátov, ktorá je v súlade s medzinárodným právom; hlboko odsudzuje akékoľvek zasahovanie EÚ alebo iného štátu do vnútorných vecí tretích štátov; v tejto súvislosti odsudzuje rozhodnutie USA uvaliť sankcie proti Venezuele;
 5. opakuje svoju plnú podporu venezuelskému ľudu, bolívarovskému procesu a zvolenému prezidentovi Nicolásovi Madurovi a vyjadruje solidaritu s nimi; odmieta všetky útoky na venezuelskú demokraciu a suverenitu;
 6. kritizuje nedemokratické a povstalecké ciele destabilizačnej kampane; zdôrazňuje imperialistický záujem USA zaistiť si prístup k ropným zdrojom Venezuely a ich politický cieľ oslabiť štáty Bolívarovskej aliancie za ľud našej Ameriky (ALBA);
 7. podporuje zásady obsiahnuté vo vyhlásení oblasti Latinskej Ameriky a Karibiku za zónu mieru a naliehavo vyzýva celé medzinárodné spoločenstvo, aby plne rešpektovalo toto vyhlásenie vo svojich vzťahoch s krajinami CELAC vrátane záväzku, aby priamo ani nepriamo nezasahovali do vnútorných záležitostí iných štátov a dodržiavali zásady národnej suverenity, rovnaké práva a sebaurčenie národov;
 8. zdôrazňuje, že dialóg s tretími krajinami by za žiadnych okolností nemal vyústiť do obmedzení práva národov na sebaurčenie; odsudzuje skutočnosť, že EÚ a jej členské

štáty uprednostňujú príliš často diplomatické, politické alebo hospodárske hľadisko pred hľadiskom ľudských práv, čo je prístup, ktorý navyše vedie k politike vyznačujúcej sa dvojakými normami, ktorá je v rozpore so všeobecnou predstavou o ľudských právach; odsudzuje nesprávne využívanie ľudských práv na politické účely zo strany Európskeho parlamentu, najmä v prípade Venezuely; pripomína, že toto je deviate uznesenie Parlamentu o tejto krajine od roku 2007, z ktorých väčšina bola predložená pred voľbami alebo súčasne s prebiehajúcim procesom destabilizácie;

9. odsudzuje úlohu, ktorú zohráva väčšina medzinárodných médií pri šírení nepravdivých informácií a používaní falošného obrazového materiálu, aby navodili atmosféru násilia a destabilizácie, ktorá oslabuje venezuelskú vládu; pripomína, že sloboda informácií je základným ľudským právom, a vyzýva medzinárodné médiá, aby konali zodpovedne a informovali o udalostiach spravodlivým, presným a vyváženým spôsobom, a nie tak, ako to robia v súčasnosti;
10. víta vykonávanie politik v oblasti sociálneho začlenenia vo Venezuele založené na sociálnej zodpovednosti a spravodlivosti, rovnosti, solidarite a ľudských právach, ktoré pomohlo znížiť nerovnosť v krajine, najmä pokiaľ ide o opatrenia sociálneho rozvoja a významný pokrok v znižovaní chudoby alebo v oblasti vzdelávania vrátane odstránenia negramotnosti v roku 2005 a zvýšenia počtu vysokoškolských študentov;
11. pripomína dôležitosť úlohy, ktorú Venezuela zohráva pri vytváraní a posilňovaní procesu spolupráce a integrácie v prospech národov Latinskej Ameriky; zdôrazňuje významný pokrok dosiahnutý pri regionálnej integrácii a spolupráci v prospech obyvateľov Latinskej Ameriky; víta významné úspechy organizácií ALBA a CELAC v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania, kultúry a finančnej integrácie;
12. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vláde Venezuelskej bolívarovskej republiky, parlamentu Mercosuru, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a regionálnym orgánom Latinskej Ameriky vrátane UNASUR, ALBA a CELAC.